

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΚΗΦΙΣΙΑΣ, ΑΗΓΑΡΟΥΣΙΟΥ ΚΑΙ ΣΩΡΕΣΠΟΥ

ΕΠΙΘΟΡΙΑΚΗ ΜΑΡΤΥΡΙΑ

ΕΚΔΟΣΙΣ ΙΕΡΟΥ ΝΑΟΥ ΑΓΙΩΝ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ
ΠΕΤΡΟΥ ΚΑΙ ΠΑΥΛΟΥ ΠΕΥΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ

www.agioiapostoloi.gr e-mail: agioi.apostoloi@gmail.com τηλ. 210 8027738

ΚΥΡΙΑΚΗ Γ΄ ΝΗΣΤΕΙΩΝ, ΣΤΑΥΡΟΠΡΟΣΚΥΝΗΣΕΩΣ

18 ΜΑΡΤΙΟΥ 2012 ΕΤΟΣ 5^ο

ΤΕΥΧΟΣ 196

ΚΥΡΙΑΚΗ Γ΄ ΤΩΝ ΝΗΣΤΕΙΩΝ (Της Σταυροπροσκυνήσεως)- (Μάρκ.8,34-9,1)

Υπό Δημητρίου Φαραστέλη-Θεολόγου

Η σημερινή ευαγγελική περικοπή σε μετάφραση έχει ως εξής:

«Και αφού προσκάλεσε το λαό μαζί με τους μαθητές του, είπε σε αυτούς: Όποιος θέλει να με ακολουθήσει ως πιστός μαθητής μου, ας απαρνηθεί τον αμαρτωλό εαυτό του με τις αδυναμίες και τα πάθη του, ας πάρει την απόφαση να υποστεί για χάρη μου ταλαιπωρίες και αυτόν ακόμη το σταυρικό θάνατο και ας με ακολουθήσει, στο δρόμο που εγώ χάραξα. Διότι όποιος θέλει να

σώσει την επίγεια ζωή του, αυτός θα χάσει την αιώνια και μακάρια ζωή. Όποιος όμως αφηγήσει και θυσιάσει τη ζωή του προς χάρη μου και του ευαγγελίου, αυτός θα σώσει τη ζωή του στην αιώνια μακαριότητα. Διότι τι θα ωφελήσει τον άνθρωπο, εάν κερδίσει ολόκληρο τον υλικό κόσμο και χάσει την ψυχή του; Ή τι δώσει άνθρωπος σαν αντάλλαγμα για να εξαγοράσει την ψυχή του από τον άδη, αφού ούτε ο κόσμος όλος δεν μπορεί να αντισταθμίσει την αξία της ψυχής. Γιατί εκείνος που για λόγους ανθρωποαρεσκείας και δειλίας θα ντραπεί και θα αρνηθεί εμένα και τους λόγους μου στη γενεά αυτή την αποστατημένη και αμαρτωλή και ο υιός του ανθρώπου θα ντραπεί αυτόν και θα τον αποκηρύξει, όταν ως κριτής των ανθρώπων έλθει με τη δόξα του πατέρα αυτού συνοδευόμενος από τους αγίους αγγέλους».

Κατά τη σημερινή Γ΄ Κυριακή των Νηστειών, η Εκκλησία μας προβάλλει τον ζωοποιό Σταυρό του Κυρίου και μας προσκαλεί να τον προσκυνήσουμε ευλαβικά και να πάρουμε χάρη πολλή και δύναμη πνευματικού αγώνα, που διεξάγουμε την περίοδο αυτή. Ταυτόχρονα ο σταυρός του Κυρίου μας αποκαλύπτει και το μέτρο τόσο της αγάπης του Θεού, όσο και της αξίας του ανθρώπου. Ο Σταυρός του Χριστού είναι το καύχημα της Εκκλησίας μας και το ανίκητο όπλο κατά των δυνάμεων του κακού. Από φυσικό μέσο εκτέλεσης των κακούργων και των ληστών μεταβλήθηκε σε μέσο αγιασμού και νοητή ασπίδα προστασίας κατά του Πονηρού.

Ο Σταυρός του Χριστού, εκτός από θείο σύμβολο, έχει και ηθική αξία για κάθε πιστό. Όπως ο Χριστός έφερε το δικό Του Σταυρό στο Γολγοθά φορτωμένος τις αμαρτίες των ανθρώπων όλων των εποχών, έτσι και ο κάθε πιστός πρέπει να φέρει το δικό του σταυρό, στον αγώνα του για σωτηρία. Ο Κύριος, μέσα από τη σημερινή ευαγγελική περικοπή, μας καλεί: **«Όστις θέλει οπίσω μου ακολουθείν, απαρνησάσθω εαυτόν και αράτω τον σταυρόν αυτού και ακολουθήτω μοι»** (Μάρκ. 8,34). Η περίοδος που διανύουμε, της Μεγάλης Τεσσαρακοστής, είναι κατεξοχήν σταυρική πορεία και νοητή σταύρωση των παθών μας.

Το κάλεσμα του Κυρίου: **«απαρνησάσθω εαυτόν»** σημαίνει κυρίως δυο πράγματα: Πρώτο αυταπάρνηση, δηλαδή νεκρώνω τον παλιό εαυτό μου, παύω να υπάρχω γι' αυτόν, αρνούμαι δηλαδή και νεκρώνω τις επιθυμίες και τις κλίσεις του παλιού ανθρώπου. Δεύτερο σημαίνει πως αρνούμενος τον παλιό εαυτό μου ταυτόχρονα

υποτάσσομαι στο θέλημα του Θεού, δηλαδή ακολουθώ τον Κύριο όπου με οδηγεί και υπομένω όλες τις θλίψεις και περιφρονώ ακόμη και το θάνατο. Και μετά προχωρώ στο δεύτερο στάδιο της κλίσης του Κυρίου: **«και αράτω τον σταυρόν»**, δηλαδή πρέπει να σηκώνω διαρκώς το σταυρό της θλίψης και της θυσίας, διότι αυτός είναι ο μοναδικός δρόμος, που οδηγεί στη σωτηρία μου, στον Παράδεισο.

Συνέχεια των δυο προηγούμενων καλεσμάτων του Κυρίου έχουμε στην ίδια ευαγγελική περικοπή κι ένα τρίτο: **«ός γαρ αν θέλει την ψυχήν αυτού σώσαι απολέσει αυτήν, ός δε αν απολέση την εαυτού ψυχήν ένεκεν εμού και του ευαγγελίου, αυτός σώσει αυτήν. Τι γαρ ωφελήσει άνθρωπον εάν κερδήση τον κόσμο όλον και ζημιωθεί την ψυχήν αυτού;»**

Στο τρίτο αυτό κάλεσμα ο Κύριος τονίζει καθαρά την αξία της ψυχής. Στην εποχή που ζούμε η υλιστική νοοτροπία είναι το πιο έντονο χαρακτηριστικό του ανθρώπου. Όλοι μας θέλουμε τον πλούτο, την ευμάρεια και όλες τις σύγχρονες ανέσεις. Αν μπορούσαμε, θα θέλαμε να κατακτήσουμε και τον κόσμο ολόκληρο. Έχοντας στο νου μας αυτή την υλιστική αντίληψη ξεχνάμε το πραγματικό νόημα της ζωής. Ο Κύριος μας επισημαίνει σήμερα αυτόν τον κίνδυνο και μας καλεί στο σωστό δρόμο και νόημα ζωής. Ας αφήσουμε την απληστία των υλικών αγαθών, γιατί θα χάσουμε, θα ζημιωθούμε την ψυχή μας.

Ας δούμε σύντομα τι σημαίνει ο όρος ψυχή. Ψυχή είναι ο έσω άνθρωπος, η πνευματική του υπόσταση. Η ψυχή, κατά τους πατέρες της Εκκλησίας, είναι το ένα από τα δυο συστατικά της ανθρώπινης ύπαρξης. Ο άνθρωπος, κατά το Μέγα Βασίλειο, είναι: **«σύνθετος εκ ψυχής και σώματος»** και κατά τον Άγιο Ιωάννη το Δαμασκηνό: **«Ο Θεός εξ ορατής τε και αοράτου φύσεως δημιουργεί τον άνθρωπον. Εκ γής μεν το σώμα διαπλάσας, ψυχήν δε λογικήν και νοερά δια του οικείου εμφυσήματος δους αυτώ»**.

Σύμφωνα με το βιβλίο της Γένεσης ο άνθρωπος πλάστηκε «κατ'εικόνα και καθ'ομοίωσιν» Θεού. Το «κατ'εικόνα» είναι η ψυχή. Όπως μας λέγει ο Άγιος Ιωάννης ο Δαμασκηνός πάλι: **«το μεν κατ'εικόνα» το νοερόν δηλοί και αυτεξούσιον, το δε «καθ'ομοίωσιν» την της αρετής κατά το δυνατό ομοίωσιν»**.

Η ψυχή μας έχει ανυπολόγιστη αξία, διότι προέρχεται «εκ Θεού», είναι θεία και μετέχει στη θέωση. Την τεράστια αξία της ψυχής υπογραμμίζει στο σημερινό ευαγγέλιο ο Κύριος. Η απώλεια της

ψυχής είναι φοβερό πράγμα, ώστε κι αν ο άνθρωπος κέρδιζε ολόκληρο τον κόσμο, να μη μπορεί να ισοσταθμίσει αυτή την απώλεια. Έχει επομένως η ψυχή ασυγκρίτως ανώτερη αξία απ' όλα τα πλούτη, τις τιμές και τις απολαύσεις της ζωής. Γι' αυτή την ψυχή ο Θεός έγινε άνθρωπος, γι' αυτή έχυσε το αίμα Του πάνω στο Σταυρό και μας εξαγόρασε όλους, με το τίμιο Αίμα Του. Αν, λοιπόν, εμείς περιφρονήσουμε το πολυτιμότεο αυτό λύτρο, που έδωσε ο Χριστός για τη σωτηρία των ψυχών μας, η καταστροφή θα είναι ανεπανόρθωτη. Όταν εμείς αμαρτάνουμε συστηματικά, κινδυνεύουμε να χάσουμε την ψυχή μας μια για πάντα. Γι' αυτό λέει ο Κύριος ότι το χειρότερο κακό, που μπορούμε να πάθουμε οι άνθρωποι, είναι να χάσουμε την ψυχή μας. Αν χάσουμε την ψυχή μας, χάσαμε το Θεό, χάσαμε τον εαυτό μας, χάσαμε τα πάντα! Δυστυχώς αυτή η απώλεια είναι αμετάκλητη! Μήπως έχουμε δυο ψυχές για να δώσουμε τη μια αντάλλαγμα για την απώλεια της άλλης; Τα χρήματα, τα πλούτη, τα κτήματα και τα σπίτια μπορούμε να τα ανταλλάξουμε, την ψυχή μας όμως ποτέ!

Προσοχή, λοιπόν, γιατί δεν είναι δύσκολο να τη χάσουμε, Σε αυτή τη ζωή διεξάγεται φοβερός πόλεμος. Με λύσσα οι δαίμονες ζητούν να αρπάξουν την ψυχή μας. Ας αντισταθούμε κι ας αγωνισθούμε με ασπίδα τον τίμιο Σταυρό. Προσοχή, ακόμη, μη μας αιχμαλωτίσει η αγάπη του κόσμου και γενικά της ύλης. Αυτό που ο ευαγγελιστής Ιωάννης ονομάζει «**επιθυμία σαρκός**» (φιληδονία), «**επιθυμία των οφθαλμών**» (απληστία) και «**αλαζονεία του βίου**» (υπεροψία που παράγει ο πλούτος). Τα ανωτέρω παγιδεύουν τον άνθρωπο στα εφήμερα και τα γήινα κι έτσι ξεχνάμε την αξία της ψυχής μας.

Ας αντισταθούμε κι ας αγωνισθούμε, ώστε, όταν κλείσουμε τα μάτια μας, να παραλάβουν την ψυχή μας οι άγγελοι, και όχι οι δαίμονες, και να την οδηγήσουν στην αγκαλιά του Θεού. Ο αγώνας αυτός πρέπει να γίνει σύμφωνα με το θέλημα του Κυρίου. Να ακολουθούμε πιστά τη διδασκαλία Του και να σηκώνουμε καθημερινά με υπομονή και ελπίδα το Σταυρό του χριστιανικού μας χρέους.

Από τη σημερινή ευαγγελική περικοπή ας μείνουν βαθιά χαραγμένα στην ψυχή μας τα φοβερά λόγια του Κυρίου: «**Όστις θέλει οπίσω μου ακολουθῆναι, απαρνησάσθω εαυτόν και αράτω τον σταυρόν αυτού και ακολουθήτω μοι**», και «**Τι γαρ ωφελήσει άνθρωπον εάν κερδήσῃ τον κόσμον όλον και ζημιωθῆ την ψυχὴν αυτού;**».